

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.216/2012/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a másodfokú eljárásban Dr. Fodor Ferenc pártfogó ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - Dr. ... bíró ügyintézése mellett az Országos Bírósági Hivatal (cím) által képviselt Miskolci Törvényszék (3525 Miskolc, Dózsa Gy. u. 4.) alperes ellen nem vagyoni kártérítés megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 5.P.21.847/2011/14. sorszámú ítélete ellen a felperes által 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felperes pártfogó ügyvédjének díját az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes a Miskolci Városi Bíróságon 2002. szeptember 30-án a **S.** Kórház alperessel szemben előterjesztett keresetében vagyoni és nem vagyoni kárigényt érvényesített az 1997. szeptember 29-én indikáció nélkül elvégzett orrsövény-műtete, majd az azt követő utókezelés miatt. A per 18.P.24.234/2002. szám alatt indult, majd a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2.Pf.20.395/2004/2. sorszámú, az első fokú ítéletet hatályon kívül helyező végzése alapján 18.P.21.450/2004. számon volt folyamatban. A 2005. szeptember 15-i tárgyaláson a felperes indítványozta a **D.-i V-i** Kórházban 1997. január 31-én készített röntgenfelvétel beszerzését és annak az orvosszakértő rendelkezésére bocsátását. A Kórház a bíróság megkeresésére közölte, hogy a röntgenfelvételt nem tudja megküldeni. A 2005. november 21-i tárgyalás jegyzőkönyve szerint a bíró ismertette az előző tárgyalás óta csatolt iratokat. A 2007. november 14-i tárgyalás jegyzőkönyve szerint a bíróság, az arra történt figyelmeztetést követően, a tárgyalást berekesztette, és kihirdette a keresetet elutasító ítéletét. A jegyzőkönyvben ezt követően rögzítésre került a felperes előadása, mely szerint nem volt arról tudomása, hogy a bíróság ítéletet fog hozni. Az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében a felperes az elsőfokú eljárás szabályainak megsértésére hivatkozott. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2.Pf.20.474/2008/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítéletének az indokolása szerint a felperes eljárási szabályszegésekre való hivatkozása alaptalan. Az elsőfokú bíróság a jegyzőkönyv szerint a tárgyalás berekesztésére a feleket

figyelmeztette, ezt az alperes is alátámasztotta a másodfokú tárgyaláson. Nem tekintette a másodfokú bíróság lényeges eljárási szabályszegésnek azt sem, ha a **D.-i** Kórháznak az irat megsemmisülésre vonatkozó bejelentéséről a felperes esetleg nem értesült. A kórházi irat kiadására a felek részére az elsőfokú bíróság nem adott utasítást, de a 2005. november 21-i tárgyaláson, a 46. sorszámú jegyzőkönyv szerint, azt ismertette.

A felperes a keresetében az alperest 500 000 forint nem vagyoni kára megtérítésére és a **D.-i** Kórház levele másolatának kiadására kérte kötelezni. Indokai szerint a Miskolci Városi Bíróság a 18.P.21.450/2004. számon folyamatban volt perében elkövetett jogsértés egyrészt az, hogy az eljáró bíró a 2005. november 21-i tárgyaláson nem ismertetett minden iratot, másrészt a 2007. november 14-i tárgyaláson nem hangzott el előzetes figyelmeztetés a tárgyalás berekesztésére annak jegyzőkönyvezését megelőzően, ehelyett azt mondta az eljáró bíró, hogy nem kötelessége előre közölni, hogy be fogja rekeszteni a tárgyalást. A felperes magnófelvételt csatolt az általa állított jogsértések alátámasztására. Kérte szakértő kirendelését és azt, hogy az elsőfokú bíróság az 1/2009. PK vélemény alapján az ügyre vonatkozóan a bizonyítással kapcsolatban egyediesített tájékoztatást adjon. Az alperes elévülési kifogása kérdésében előzetes döntést kért.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte a kártérítési felelősségét megalapozó jogszabálysértés hiányára hivatkozással.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a keresetet elutasította, és a felperest az alperes javára 15 000 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének a jogi indokolása során rámutatott arra, hogy a felperes kárigénye a 2003. július 1. után indult eljárásokban alkalmazható Pp. 2. §-ának (3) bekezdése alapján nem bírálható el. Ezért a felperes nem vagyoni kárigényének az érvényesíthetőségét az általa felhívott Ptk. 339. §-ának (1), a 349. §-ának (1) és (3) bekezdései szerinti általános és különös kártérítési feltételek alapján vizsgálta. Megállapította, hogy a különös feltétel a felperes fellebbezése folytán megvalósult, az általános feltételek megvalósulásához pedig az volt szükséges, hogy az alperes jogellenes és felróható magatartásával okozati összefüggésben a felperesnél személyiségi jogsértés következzen be.

Az elsőfokú bíróság indokai szerint a felperes az alperes felróható jogellenes magatartásaként megjelölt iratismertetési hiányosságot, illetve a tárgyalás berekesztésére a figyelmeztetés elmaradását, mint a polgári peres eljárás szabályainak a megsértését nem önmagában, hanem az érdemi döntéssel összefüggésben sérelmezte, alapvetően a pervesztességét nem fogadta el.

A következtetését abból vonta le, hogy mindezekre a felperes az első fokú ítélet elleni fellebbezésben hivatkozott. Emiatt mutatott rá arra, hogy a bírói gyakorlat szerint a kártérítési per bírósága a más ügyben hozott és sérelmezett jogerős ítéletet nem bírálhatja felül, a bíróság elleni kártérítési per nem teremthet újabb jogorvoslati fórumot (BDT.2006.1495., BDT.2006.1496).

Az elsőfokú bíróság további indokai szerint a bíróság részéről eljárása során a reá irányadó anyagi vagy eljárásjogi szabályok megsértése a rendes vagy rendkívüli perorvoslat során

bír jelentőséggel. Többlettényállás hiányában a fél eljárási jogainak a sérelmét eredményező bírósági intézkedés vagy mulasztás nem sérti az ember értékminőségét kifejező személyhez fűződő jogokat, mert nem a fél személyére vonatkozóan, a személyiségi jogait a Ptk. 75-83. §-ait sértő módon, hanem attól függetlenül következik be. Jogkövetkeztetése szerint önmagában a bíróság részéről a reá vonatkozó eljárási szabályok megszegése nem ad alapot a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítására, és erre alapítottan egyéb jogkövetkezmények alkalmazására. Tehát ebből az okból nem vagyoni kártérítést a felperes nem igényelhet. Utalt a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.312/2008/7. számú ítéletére, amely szerint a polgári perben eljáró bíróságnak az eljárási szabálysértései a fél személyhez fűződő joga megsértésének megállapítására csak akkor adhatnak alapot, ha az eljárási szabálysértést a fél személyiségének lényegét alkotó ismérvek miatt követte el a bíróság. Az elsőfokú bíróság rámutatott arra is, hogy az emberi méltóság a személyhez fűződő jogok anyajoga, annak megsértését a bíróság a polgári eljárás kereteit meghaladó, kifejezetten a fél személyére tekintettel elkövetett jogsértéssel valósíthatja meg. Az eljárás keretein belül maradó eljárási szabálysértés miatt a felet eljárási jogaiban, ügyfélként és nem a személye ellen irányuló közvetlen támadás miatt éri sérelem.

Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a hivatkozott eljárási jogsértések alaposságuk esetén sem irányultak a felperes személyisége ellen, nem haladták meg a polgári per kereteit, nem valósították meg egyetlen - így emberi méltóság, jóhírnév, becsület, hátrányos megkülönböztetés tilalma, egészség - személyiségi jog sérelmét sem. Az állított eljárási szabálysértések valóságuk bizonyítása esetében sem voltak alkalmasak az alapperben az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére, a felperest jogai gyakorlásától nem zárták el.

Amennyiben a 2005. november 21-i tárgyaláson a jegyzőkönyvben foglaltakkal ellentétben nem került sor az előző tárgyalás óta a 37-45. sorszám alatt keletkezett iratok ismertetésére, úgy a felperes csak a kórház azon közléséről nem szerezhetett tudomást, hogy a röntgenfelvételt nem tudja a bíróság részére megküldeni. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a 37. és 38. sorszámú végzés a 36. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt, és a felperes jelenlétében kihirdetett végzéssel azonos tartalmú, tehát azokról tudomást szerzett. A 39. és a 45. sorszámú iratok a felperes beadványai, a 40. sorszámú kiegészítő szakvélemény, valamint a 41. sorszámú alperesi beadvány pedig a felperes részére kézbesítve lett. A 42. és 44. sorszám alatt az alperes által csatolt ambuláns és ügyeleti naplókat pedig a felperes a 46. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv és 48. sorszámú beadványa szerint megismerte. Az elsőfokú bíróság itt értékelte azt is, hogy e tárgyalást követően az elsőfokú eljárás még több mint két évig folyamatban volt, annak során a felperes a per iratait tanulmányozhatta, azokról másolatokat készíthetett. A felperes perbeli jogai nem sérültek, a per eldöntése szempontjából jelentőséggel bíró valamennyi orvosi iratról tudomása volt.

Az elsőfokú bíróság indokai szerint a 2007. november 14-i tárgyaláson a berekesztésre figyelmeztetés esetleges elmaradása miatt sem sérültek a felperes perbeli jogai, hiszen a bíróság az eljárása során valamennyi bizonyítási indítványának helyt adott a tárgyalás berekesztését megelőzően kért orvos-szakértői bizonyítás továbbfejlesztése kivételével.

A **D.-i** Kórház levele másolatának kiadására kötelezésre irányuló kereseti kérelemmel kapcsolatban az elsőfokú bíróság a Pp. 119. §-ának (1) bekezdése és a Büsz. 35. §-ának felhívásával úgy foglalt állást, hogy az iratokról való tájékoztatás kötelezettsége nem hoz létre a bíróság és a fél között külön polgári jogi jogviszonyt, amely alapján a felperes alappal támaszthat okirat kiadásra irányuló igényt. A tájékoztatás elmaradása a félnek kárt okozhat, ezáltal kártérítési jogviszony jön létre, amelynek szankciója a sérelem kompenzációja lehet. Az elsőfokú bíróság szerint azzal, hogy az ítéletével a beadványt is megküldte a felperes részére, e kereseti kérelme egyébként is okafogottá vált.

Az elsőfokú bíróság szükségtelenként mellőzte az alperes elévülési kifogásának vizsgálatát a kereset jogalap hiányában történt érdemi elutasítására tekintettel; a Pp. 3. §-ának (4) bekezdése felhívásával a szakértői bizonyítást a felperes személyiségi joga sérülésének mértékére vonatkozóan; valamint az érdemi döntéshez rendelkezésre álló elégséges adat miatt a felperes további felhívását a bizonyítással kapcsolatban.

A személyes költségmentes felperest perköltségként az alperes célszerű és jóhiszemű pervitelével kapcsolatban a tárgyalásra gépkocsival történt utazással indokoltan felmerült 15 000 forint költségében marasztalta a Pp. 75. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. A fellebbezési kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének elsősorban a megváltoztatására, az alperes keresete szerinti marasztalására, másodsorban a hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására irányult. Kérte annak megállapítását is, hogy az alperes költségeit maga állja, másodsorban azt csökkenteni kérte. Fellebbezésének indokai szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésébe és az 1/2009. PK véleménybe ütközően nem tett eleget az ügyre vonatkozó egyediesített tájékoztatási kötelezettségének. Érvei szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 206. §-ának (1) bekezdését és a 221. §-ának (1) bekezdését is, ítélete megalapozatlan, a tényállást nem tárta fel, indokolási kötelezettségének nem tett eleget. Alaptalannak tartotta az elsőfokú bíróság részéről a keresetének akként történő értékelését, hogy az ítéleteket vitatta. Álláspontja szerint keresetét pontosító beadványából a személyiségi jogsértés kiderül. Ezért elfogadhatatlan az elsőfokú bíróság hivatkozása arra, hogy nem jelölte meg, milyen jogsértés alapján kér nem vagyoni kártérítést. Az elsőfokú bíróság terhére róta, hogy nem értékelte az általa bizonyítékként csatolt hangfelvételt. Megalapozatlannak tartotta azt a következtetést, hogy az eljárási szabályszegés ne adna alapot a személyhez fűződő jog megsértésének a megállapítására. A Pp. 163. §-ának (3) bekezdésére és a Fővárosi Ítéltábla határozatára utalással arra hivatkozott, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog megsértése megalapozza a kártérítés megállapítását, mert sérti az emberi méltóságot és veszélyezteti az egészséget, a köztudomású hátrányokat pedig hivatalból veszi figyelembe a bíróság. Ellentmondásosnak ítélte az elsőfokú bíróság azon hivatkozását, hogy az iratot az alperestől nem kérheti, ugyanakkor részére az iratot megküldte. Pontatlannak tartotta a Miskolci Városi Bíróság előtt indult ügyében hozott első- és másodfokú ítélet ismertetését az illetékfizetési kötelezettségre vonatkozóan. Vitatta az alperes elévülési kifogását, és hogy nem igazolta az útiköltséget. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a 2012. február 20-i távollétében megtartott tárgyalásról felvett jegyzőkönyvet részére nem kézbesítette.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntésének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélet tábla először az elsőfokú bíróság ítéletének az érdemi felülbírálatát kizáró, hatályon kívül helyezésére irányuló elsődleges fellebbezési kérelemről foglalt állást. E kérelmet nem találta alaposnak abszolút hatályon kívül helyezési okok, eljárási szabálysértés, illetve a bizonyítás kiegészítésének szükségessége hiányában, amelyek alapjául szolgálhattak volna a Pp. 252. §-ának (1)-(3) bekezdése alapján az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésének.

Az elsőfokú bíróság ítéletének érdemi felülbírálata során az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított, a lényeges körülményeket, a releváns tényeket rögzítő tényállást azzal fogadta el ítélezése alapjául, hogy mellőzte a Miskolci Városi Bíróság előtt indult ügyben hozott első- és másodfokú ítélet rendelkezéseinek részletes ismertetését, többek között az illetéktartás kötelezettségére vonatkozóan. Pontosította a felperes kereseti kérelmének rögzített tartalmát azzal, hogy a felperes az általa állított eljárási jogsértéseket a tisztességes eljáráshoz való jog megsértéseként értékelte. Kereseti indokai szerint a kártérítést az alapozza meg, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog megsértése a perrel általában együtt járó meghaladó pszichés megterhelést jelent, ami az egészséget veszélyeztet, sérti az emberi méltóságot. A kiszolgáltatottság veszélyeztet az egészséget, az ilyen lelkiállapot tartós hatást idéz elő. A Pp. 163. §-ának (3) bekezdésére utalással hivatkozott arra, hogy a köztudott tényeket a bíróságnak hivatalból kell figyelembe vennie.

Az ítélet tábla az így pontosított ítéleti tartalom mellett is egyetértett az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntésével és annak indokaival is. Az elsőfokú bíróság jogi indokait, azok megismétlése nélkül, a fellebbezési érvek miatt az alábbiakkal egészítette ki.

A személyhez fűződő jogoknak a Ptk. 75. §-ában megfogalmazott védelme abszolút szerkezetű jogviszonyt hoz létre, amelynek alapján a jogosult személyhez fűződő jogait mindenki köteles tiszteletben tartani. E kötelezettség megsértése esetén jön létre relatív szerkezetű jogviszony a jogsértő és a jogosult között: a sértett a Ptk. 84. §-ában foglalt jogkövetkezmények alkalmazását követelheti a jogsértőtől.

A felperes a keresetében bírósági jogkörben eljárva, az eljárási szabályok perbeli megsértésével okozott személyiségi jogsérelem miatt a Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontjában foglalt szubjektív (felróhatóságtól függő) személyiségvédelmi jogkövetkezmény alkalmazását kérte, nem vagyoni kárigényt érvényesített. A kért jogkövetkezmény alkalmazásának feltétele, a nem vagyoni kártérítési igény jogalapja valamely személyhez fűződő jog megsértése, a személyiségi jogsérelem.

A nem vagyoni kártérítés konjunktív feltételei közül a bizonyítási teher a jogellenes károkozó magatartás ténye, a nem vagyoni kár ténye és a kettő közötti okozati összefüggés ténye vonatkozásában a károsultat terheli. A károkozó magatartás és a nem vagyoni kár speciális tartalmára tekintettel jogellenes károkozó magatartásként valamely személyiségi jogot sértő cselekményt, míg nem vagyoni kárként immateriális hátrányt kell bizonyítania.

Ha nincs olyan személyiségi jog, amelyet a károkozóként hivatkozott magatartás sértene, vagy a magatartás az adott személyiségi jogot objektíve nem sérti, akkor a nem vagyoni kárigény jogalapja nem áll fenn, a keresetet jogalap hiányában el kell utasítani.

Ezért helyesen ítélte meg az elsőfokú bíróság, hogy mindenekelőtt annak vizsgálata volt szükséges, elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes által megsértettként megjelölt személyhez fűződő jogként, nevesítetten a tisztességes eljáráshoz való, az emberi méltósághoz fűződő jogának a sérelme megvalósult-e. A felperesi megfogalmazásból következően ugyanis e két jog megsértésének további következménye az egészséget veszélyeztető pszichés megterhelés. A tisztességes eljáráshoz és az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogsérelem megvalósulását pedig a felperesi tényállítás tükrében, a Miskolci Városi Bíróság által az ügyében a 2005. november 21-i és a 2007. november 11-i tárgyalásvezetés során elkövetett eljárási jogsértés, a nem megfelelő iratismertetés és a berekesztésre történő előzetes figyelmeztetés elmaradása alapján kellett megítélni.

A Pp. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a bíróságnak az a feladata, hogy - összhangban az 1. §-ban foglaltakkal - a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse. Az itt igazságszolgáltatási alapelvként rögzített jogok egyike a feleknek a tisztességes eljáráshoz való joga, amelyet az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (Emberi Jogok Európai Egyezménye) 6. cikkének 1. bekezdése rögzíti. Az Alkotmánybíróság 6/1998. (III. 11.) AB határozatában adott értelmezése szerint a „tisztességes eljárás” (fair trial) követelménye magában foglalja a bírósággal és az eljárással szemben megkövetelt tulajdonságokat (pl. „igazságos tárgyalás”), és egyben biztosítja az Alkotmány 57. §-ában írt valamennyi eljárási garancia teljesedését is. A „fair trial” olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára, lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes”. Az alapelv csorbulása összegezerősíthető kárként is jelentkezhethet.

A Pp. 143. §-ának (1) bekezdése szerint a folytatólagos tárgyaláson az előkészítő iratot és más beadványt ismertetni kell. A felperes által csatolt hangfelvételtől, annak rossz minősége ellenére, annyi megállapítható, hogy a Miskolci Városi Bíróság a 2005. november 21-i tárgyaláson az iratokat érintőlegesen ismertette. Az ítéletábla osztotta az elsőfokú bíróság által megállapítottakat, mely szerint a felperes az előző tárgyalás óta keletkezett valamennyi iratról, ha nem is az ismertetés során, de értesült.

A Pp. 145. §-ának (2) bekezdése szerint a tárgyalás berekesztése előtt az elnök köteles a feleket erre figyelmeztetni és megkérdezni, hogy kívánnak-e még valamit előadni. A 2007. november 11-i tárgyaláson elhangzott bírói tájékoztatás a felperes által csatolt hangszalagon rögzített része nem cáfolja a jegyzőkönyv azon, az alapperben az alperes által is igazolt tartalmát, hogy a figyelmeztetés a Pp. 145. §-ának (2) bekezdése szerint elhangzott.

A Miskolci Városi Bíróság eljárása egészének figyelembevételével ezért a két tárgyalás felperes által sérelmezett része alapján a „tisztesleges eljárás” (fair trial) követelménye nem sérült, a felperest jogsérelem nem érte.

Nem állapítható meg a felperes emberi méltósághoz fűződő jogának sérelme sem az eljárás keretein belül maradó, a felperest ügyfélként érintő és súlytalan, az eljárási jogainak gyakorlását nem akadályozó szabálysértés miatt. A felperes a személyisége lényegét alkotó tulajdonságok vagy ismérvek miatti közvetlen támadást, kifejezetten a személyére tekintettel elkövetett jogsértést pedig nem is állított a perben. A Legfelsőbb Bíróság jogértelmezése szerint a polgári jog által biztosított személyiségvédelem körében (törvény általi fogalom meghatározás hiányában) az ember személyiségét alkotó lényegi tulajdonságok és ismérvek összessége jelenti az emberi méltóságot és (külön nevesített személyiségi jogok hiányában) a személyiséget ebben a vonatkozásban ért támadás ad csak alapot az emberi méltóság sérelme miatti személyiségi jogvédelemre (EBH.2007/1598.).

A fent kifejtett indokok mentén a kereset jogalap, a személyhez fűződő jogsértés hiányában volt alaptalan, annak érdemi elutasítása az elsőfokú bíróság részéről jogszabálysértés nélkül, megalapozottan történt. A fellebbezési indokok ellenében az ítéletábra azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság 5.I. sorszámú végzésében a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésébe foglalt tájékoztatási kötelezettségének, az 1/2009. PK véleményben foglaltaknak megfelelően, eleget tett. A felperes által állított jogsértés további bizonyítást nem igényelt, annak eldöntése elsősorban jogkérdés volt.

Alaptalanul hivatkozott a felperes a fellebbezésében a Pp. 163. §-ának - a köztudomású tény kapcsán a bizonyítás mellőzését lehetővé tevő - (3) bekezdésére is. A bírói gyakorlat köztudomásúnak, ezért külön bizonyításra nem szorulónak a személyhez fűződő jog megsértésével okozati összefüggésben keletkezett konkrét immateriális sérelmet, a nem vagyoni hátrány, a kár bekövetkezésének a tényét tekinti és mértékét a ténylegesen bekövetkezett joghátrányhoz képest, a Pp. 206. §-ának (3) bekezdése alapján mérlegeléssel állapítja meg. Nem kerülhetett erre sor a jelen perben a felperes személyhez fűződő joga megsértésének a bizonyítottsága, a kárigényének a jogalapja hiányában.

Helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság az alperes elévülési kifogásáról is akkor, amikor kártérítési felelőssége előfeltételének, a jogsértés bizonyítottságának a hiányában azt érdemben nem vizsgálta. A Ptk. 360. §-ának (1) bekezdése értelmében a szerződésen kívüli kártérítési követelés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, az elévülés akkor kezdődik. A nem vagyoni károsodás bekövetkezésének azt az időpontot kell tekinteni, amikor a személyiség életminőségének a csökkenése bekövetkezett. Ezért az elévülési kifogás érdemi elbírálása megkívánta volna annak perbeli vizsgálatát is, hogy a felperest érte-e, és ha igen mikor, nem vagyoni hátrány. Tekintettel azonban arra, hogy a kereset jogalap hiányában bizonyult alaptalannak, a további bizonyítás az igényérvényesítés időbeliségére vonatkozóan szükségtelen volt.

Alaptalanul támadta a felperes a fellebbezésében a perköltségre vonatkozó rendelkezéseket is mind a jogalap, mind az összecszerűség tekintetében. A pereszes fél a

Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a nyertes félnek az eljárási szabályoknak megfelelő képviselével felmerült költségeit köteles megfizetni. A Pp. 75. §-ának (1) bekezdése alapján az alperesi képviselőnek a tárgyaláson való megjelenéssel felmerült utazási költsége perköltségnek minősül. Az a tény, hogy az alperes képviselője gépkocsival utazott D.-be az elsőfokú eljárás során megtartott tárgyalásra, a költség felszámítását nem zárja ki. A D.-B.-D. útvonal ... km hossza, és a 2012. február 20-án érvényes, 365 forint/liter benzinár, mint a Pp. 163. §-ának (3) bekezdése szerint köztudomású, külön igazolásra, bizonyításra nem szoruló tény, összecszerűségében is megalapozta az elsőfokú bíróság rendelkezését.

A fellebbezés érdemét nem érintő, a 2012. február 20-i, a felperes távollétében megtartott tárgyalásról felvett jegyzőkönyv megküldésével kapcsolatos kifogást pedig az elsőfokú bíróság a kézbesítéssel időközben orvosolta.

Mindezek alapján az ítélet tábla a felperes fellebbezési érvelésének az értékelésével jogszabálysértés megállapítására nem látott lehetőséget, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét, jogi indokolás fellebbezési érvek miatt szükséges kiegészítésével, a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A személyes költségmentes felperest a másodfokú eljárásban pártfogó ügyvéd képviselte, az engedélyezett támogatás formája a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (Jst.) 11/A. §-a szerinti, állam által átvállalt/költségmentes. A felperest a Pp. 84. § (1) bekezdés b) pontja szerint megillető kedvezmény, hogy pervesztessége ellenére mentes a pártfogó ügyvéd díjának a megfizetése alól. Ezért az ítélet tábla a Pp. 87. §-ának (2) bekezdése és a Jst. 11/A. §-ának (2) bekezdése szerint megállapította, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének díját az állam viseli. A pervesztés költségmentes felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése szerint a meg nem fizetett illeték megfizetésére sem kötelezhető, ezért a 14. § értelmében az így meg nem térülő költséget az állam viseli. Az ítélet tábla az alperes javára a perköltség megállapítását, a másodfokú eljárásban a Pp. 75. §-ának (2) és (3) bekezdése szerint értékelhető perköltség igazolt felmerülése hiányában, mellőzte.

D e b r e c e n, 2012. május 8.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottília s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -